

پارلمان، قانون انتخاباتی جدید عراق را تصویب کرد

گام نخست بغداد برای دلجویی

عکس: APF

و سیاسی را تنها در اختیار احزابی قرار می‌داد که پس از سال ۲۰۰۳ روی کار آمده بودند. به گفته معترضان عراقی و کارشناسان سیاسی، این نظام طی یک دهه اخیر به شکاف‌های موجود قومی در عراق دامن زده و وحدتی را که این جامعه پیش از این تجربه کرده، در سال ۲۰۰۳ و تغییر حکومت در این کشور، حوزه سیاسی آن بدون برنامه‌ریزی به نوعی از نظام طایفه‌ای غیررسمی تغییرشکل داد. این نوع نظام سیاسی که تنها نخبگان سیاسی در آن جای داشتند، به افراد و احزابی امکان فعالیت می‌داد که در یکی از این سه گروه قرار می‌گرفتند: شیعه، سنی و کرد.

قدرت‌گرفتن این خواشن‌های قومی، عراق پس از جنگ داخلی را از نظر اقتصادی و قانونی تضعیف و مردم را با طبقه حاکم بیگانه کرد. البته برنامه‌ریزی برای تشکیل چنین حکومتی در عراق به دهه ۱۹۹۰ برمی‌گردد؛ وقتی که چنین طرحی از سوی گروهی از سیاست‌مداران تبعیدی عراقی مطرح شد. این اندیشه یک دهه بعد با ورود سرپازان آمریکایی توسط همین سیاست‌مداران وارد عراق شد و کمتر از پنج سال بعد قدرت غالب شد. دولت عراق با ساختار طایفه‌ای این چنینی به‌شدت تضعیف شد و هم‌زمان فساد گسترده ناشی از آن توانایی دولت برای پاسخ به نیازهای مردم را به‌شدت محدود کرد. دست‌کم از سال ۲۰۱۵ به‌بعد این نظام سیاسی منجر به شکل‌گیری جنبش‌های بزرگ اعتراضی در عراق شد که همگی خواهان جدایی دین از سیاست و یک دولت ملی بودند. همین فاصله موجود میان مردم و نخبگان سیاسی عراق باعث شد مردم این کشور در انتخابات می ۲۰۱۸ یکی از کمترین مشارکت‌های انتخاباتی را تجربه کنند. علاوه‌بر اینکه ساختار طایفه‌ای عراق قدرت اقتصادی

اعتراضات در خیابان‌های شهرهای مختلف عراق با تصویب اصلاح قانون انتخابات این کشور برای چندساعت به جشن و پایکوبی تبدیل شد؛ قانونی که اصلاح آن یکی از مهم‌ترین خواسته‌های معترضانی بود که دو ماه پیش فساد سیاسی گسترده و بی‌کاری، آنها را به خیابان‌ها کشاند. اعتراضات گسترده از اول اکتبر عراق را فراگرفت. مهم‌ترین درخواست جوانان که بیشترین مشارکت‌کنندگان در این اعتراضات بودند، دگرگونی سیستم سیاسی عراق بود که از نظر آنها فساد، کارآمدی آن را از بین برده و مردم عراق را به فقر کشانده بود.

بر اساس قانون انتخاباتی پیشین عراق، احزاب سیاسی در قالب فهرست مشترک اجازه داشتند آرای نامزدهای بازنده را به نفع گروهی که برای ورود به مجلس باید به حدنصاب می‌رسیدند، جابه‌جا کنند. در چنین ساختاری، این فهرست‌ها بودند که با نمایندگانی که شاید همه آنها از سوی مردم انتخاب نشده بودند، وارد پارلمان می‌شدند. پس از حمله آمریکا به عراق در سال ۲۰۰۳ و تغییر حکومت در این کشور، حوزه سیاسی آن بدون برنامه‌ریزی به نوعی از نظام طایفه‌ای غیررسمی تغییرشکل داد. این نوع نظام سیاسی که تنها نخبگان سیاسی در آن جای داشتند، به افراد و احزابی امکان فعالیت می‌داد که در یکی از این سه گروه قرار می‌گرفتند: شیعه، سنی و کرد.

قدرت‌گرفتن این خواشن‌های قومی، عراق پس از جنگ داخلی را از نظر اقتصادی و قانونی تضعیف و مردم را با طبقه حاکم بیگانه کرد. البته برنامه‌ریزی برای تشکیل چنین حکومتی در عراق به دهه ۱۹۹۰ برمی‌گردد؛ وقتی که چنین طرحی از سوی گروهی از سیاست‌مداران تبعیدی عراقی مطرح شد. این اندیشه یک دهه بعد با ورود سرپازان آمریکایی توسط همین سیاست‌مداران وارد عراق شد و کمتر از پنج سال بعد قدرت غالب شد. دولت عراق با ساختار طایفه‌ای این چنینی به‌شدت تضعیف شد و هم‌زمان فساد گسترده ناشی از آن توانایی دولت برای پاسخ به نیازهای مردم را به‌شدت محدود کرد. دست‌کم از سال ۲۰۱۵ به‌بعد این نظام سیاسی منجر به شکل‌گیری جنبش‌های بزرگ اعتراضی در عراق شد که همگی خواهان جدایی دین از سیاست و یک دولت ملی بودند. همین فاصله موجود میان مردم و نخبگان سیاسی عراق باعث شد مردم این کشور در انتخابات می ۲۰۱۸ یکی از کمترین مشارکت‌های انتخاباتی را تجربه کنند. علاوه‌بر اینکه ساختار طایفه‌ای عراق قدرت اقتصادی

پرواز هواپیمای جاسوسی آمریکا بر فراز شبه‌جزیره کره

آمادگی برای هدیه کریسمس «اون»

درحالی‌که رئیس‌جمهوری آمریکا می‌گوید برای «هدیه کریسمس» کره‌شمالی آماده است، رسانه‌های کره‌جنوبی می‌گویند ایالات متحده به‌طور هم‌زمان چهار هواپیمای جاسوسی را بر فراز شبه‌جزیره کره پرواز داده است. به گزارش روتیترز، «ایرکرفت اسپاتس»، یک گروه ناظر بر پروازهای نظامی، نیز می‌گوید این چهار هواپیمای از جمله پهپاد «آرکیو-۴ گلوبال هاوک»، با بویینگ آر‌سی-۱۳۵، بین روزهایی سه‌شنبه و چهارشنبه بر فراز آسمان شبه‌جزیره کره پرواز کرده‌اند. آن‌طور که این گزارش‌ها نشان می‌دهد دو هواپیماد در ارتفاع ۳۱هزارپایی رصد شده‌اند، پهپاد گلوبال هاوک در ارتفاع ۵۳هزارپایی رصد شده و یکی از بویینگ‌ها نیز از پایگاه کادنا در ژاپن رهسپار دریای ژاپن شده است. به گفته خبرگزاری دولتی کره‌جنوبی، پرواز هم‌زمان چهار هواپیمای جاسوسی آمریکا، احتمالاً با مأموریت جمع‌آوری اطلاعات، امری نامعمول است و ممکن است حاکی از میزان توجه ایالات متحده به رخدادهای منطقه باشد. این در حالی است که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا روز گذشته در واکنش به اخطار اخیر کره‌شمالی در

دموکرات‌ها برای پیشبرد سیاست‌هایشان به جنگ روانی روی آورده‌اند

چماق استیضاح بر سر ترامپ

دموکرات‌ها با استفاده از ظرفیت قانون اساسی و تأخیر در ارسال پرونده استیضاح دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا به سنا و همچنین طرح استیضاح دیگری در مجلس نمایندگان با توجه به مطرح شدن شواهد دیگر، جنگ روانی بزرگی را علیه ترامپ به راه انداخته‌اند که رهایی از آن به آسانی نخواهد بود. به گزارش ایرنا، آدام شیف رئیس کمیته اطلاعات مجلس نمایندگان آمریکا روز سه‌شنبه در یادداشت توییتری خود نوشت: استیضاح رئیس‌جمهوری یک موضوع جدی در حال اقدام است؛ نقش سنا آن است که به عنوان یک هیئت منصفه بی‌طرف عمل کرده و یک محکمه منصفانه را فراهم کند. اگرچه نانسی پلوسی رئیس مجلس آمریکا از سکوت قانون اساسی درباره زمان ارسال پرونده استیضاح به سنا به عنوان اهمی برای فشار بیشتر به ترامپ و همچنین جمهوری‌خواهان استفاده کرده اما در خود سنا نیز این موضوع به صورت جدی می‌اقلیت دموکرات و اکثریت جمهوری‌خواه محل بحث و جدل شده است. سناتور مک کانل رهبر اکثریت جمهوری‌خواهان از یک سو و سناتور جاک شومر رهبر اقلیت دموکرات‌ها از سوی دیگر، مجادله پیش از استیضاح را آغاز کرده‌اند به گونه‌ای که شومر با اشاره به ایمیل‌های منتشرشده گفته

نگاه

آخرین فرصت برای اجرای عدالت در دیوان کیفری

● **جاوید رستمی:** دیوان کیفری بین‌المللی با هدف تعقیب، دادرسی و کفردهی اشخاص تحت جرائم نسل‌کشی، جنایت علیه بشریت، جنایت جنگی و تجاوز در سال ۲۰۰۲ آغاز به کار کرد و تاکنون تحقیقات و دادرسی‌های متعددی را نیز پشت سر گذاشته است. در عین حال انتقادات فراوانی نیز به لحاظ کارکردی و سیاسی- دیپلماتیک مطرح شده است که در واقع مهم‌ترین چالش پیش‌روی افق بلندمدت جایگاه دیوان در پهنه عدالت جهانی محسوب می‌شود. دیوان همواره به لحاظ بی‌طرفی و استفاده ابزاری از سوی امپریالیسم غربی علیه فشار بر رهبران کشورهای ضعیف و کوچک در عین نادیده‌انگاشتن جرائم ارتكابی از سوی دول زورمند و متمول مورد انتقاد قرار گرفته است. کشورهای آفریقایی عموماً این دست از انتقادات را مطرح کرده و از آن پشتیبانی می‌کنند؛ چراکه تا سال ۲۰۱۶ در همه ۹ تحقیق صورت‌گرفته درباره کشورهای آفریقایی، جرائم ارتكابی از سوی رهبران این کشورها انجام شده بود.

این رویه سبب شد تا با ابتکار رئیس‌جمهور معاون رئیس‌جمهور کنیا، ۳۴ کشور آفریقایی تصویب‌کننده اساسنامه دیوان گردد هم آمده و نسبت به خروج دسته‌جمعی از دیوان به مباحثه بپردازند. در نهایت پیش‌نویس طرح خروج دسته‌جمعی در اتحادیه آفریقا رای نیاورد، با این حال، کشورهایی همچون کنیا، اوگاندا، کامبیا، نامبیا و آفریقای جنوبی تلاش‌های مستقلی در این زمینه انجام دادند. حتی کشورهایی که رای منفی به این پیش‌نویس دادند، مراتب اعتراض خود را نسبت به استانداردهای دوگانه دیوان در بررسی پرونده اعلام کردند.

در تازه‌ترین خبر، «قاتو بنسودا»، دادستان کل دیوان کیفری بین‌المللی، از تلاش این دادگاه برای تحقیق درباره «جنایت‌های جنگی» رژیم صهیونیستی در غزه، کرانه باختری و قدس شرقی خبر داد؛ اقدامی که با واکنش منفی مسئولان رژیم صهیونیستی و استقبال گسترده گروه‌های فلسطینی از تشکیلات خودگردان تا حماس مواجه شده است.

بر اساس اساسنامه دیوان، تنها پرونده‌هایی قابل استماع خواهد بود که حداقل یکی از طرفین عضو دیوان باشند. این در حالی است که اسرائیل مانند ایالات متحده در این کنوانسیون عضویت ندارد، ولی دیوان عضویت فلسطین را در سال ۲۰۱۵ به عنوان یک دولت کشور مستقل می‌پذیرد. حالا در بیانیه ۳۴صفحه‌ای دادستانی اسرائیل با توسل به نظریه دولت ناتوان، صلاحیت دیوان برای رسیدگی مردود اعلام شده است.

در صورتی که قضات دیوان صلاحیت این دادگاه بین‌المللی را در قضیه پیش‌آمده تأیید کنند، تصمیم اخذشده از چند جهت تأثیرات ژرفی را در حوزه حقوق و عدالت بین‌الملل بر جای خواهد گذاشت:

۱. شناسایی جاذکرتی فلسطین به عنوان یک دولت کشور مستقل همواره در برنامه مشترک همه کارگزاران فلسطینی قرار داشته که عموماً از سوی تشکیلات خودگردان پیگیری می‌شود. در امتداد این سیاست‌گذاری عضویت قطعی یا ناظر در سازمان‌های جهانی نیز در دستور کار قرار داشته و اصولاً یکی از دلایل عضویت در دیوان کیفری بین‌المللی نیز در همین راستا قرار دارد. تصمیم قضات دیوان سبب می‌شود تا جایگاه فلسطین به عنوان دولت کشور مستقل بیش‌ازپیش مورد توجه قرار گیرد.

۲. با توجه به تئوری حاکم در عرصه دولت ناتوان که همواره ابزار دست سرمایه‌داری غربی بوده و به مثابه سد بزرگی در برابر اصل «حق تعیین سرنوشت ملت‌ها» قرار گرفته و با بذل توجه به اینکه اسرائیل با توسل به همین تئوری به دنبال رد صلاحیت دیوان در موضوع جنایت جنگی واقع در فلسطین اشغالی است، رای قضات دیوان در تأیید صلاحیت سرزمینی دیوان می‌تواند نظم نامعادلانه موجود را برهم زند و گام مثبتی در جهت ارتقای سطح عدالت جهانی باشد.

۳. پس از انتقادات مطرح‌شده از سوی دول آفریقایی و نظریه‌پردازان و حقوق‌دانان چپ مبنی بر تبدیل‌شدن دادگاه کیفری بین‌المللی به دادگاه کیفری منطقه‌ای که فقط در مسائل مرتبط با دول و متعاقب آن، اعلام جرم علیه عاملان جنایت جنگی می‌تواند فرصت مناسبی را در اختیار این دادگاه قرار دهد تا ضمن اعاده حیثیت، جایگاه تنزل‌یافته خود را در عرصه حقوق بین‌الملل ارتقا بخشد؛ فرصتی که حتی در دوره کنونی می‌توان به عنوان آخرین فرصت به آن نگریست.

politics@sharghdaily.ir

رویداد

مشاحره حریری وعون

● **میشل عون، رئیس‌جمهور لبنان،** در جواب اظهارات سعد حریری درخصوص دولت آینده‌ای که حسان دیاب مأمور تشکیل آن شده است، گفت: جبران باسیل رئیس بزرگ‌ترین فرانکسیون پارلمانی است و حق تشکیل کابینه را دارد؛ اما این باسیل نیست که کابینه را تشکیل می‌دهد.

حمله به غیرنظامیان در یورکینافاسو

● **دولت یورکینافاسو** اعلام کرد شورشیان نخست در روز سه‌شنبه به یک پاسکاه ارتش در استان سوم در شمال این کشور حمله کردند و سپس غیرنظامیانی را که تجمع کرده بودند، به گلوله بستند. در این حمله دست‌کم ۳۰ غیرنظامی کشته شدند که اکثر کشته‌شدگان زن بودند.

اذعان ارتش اسرائیل به «اشتباه»

● **ارتش اسرائیل** اذعان کرد در نتیجه محاسبات «اشتباه» در جریان حمله به هدفی در نوار غزه، ۹ نفر از اعضای یک خانواده فلسطینی را کشته است.

شرط ژاپن برای پیشرفت روابط

● **آبه شینزو، نخست‌وزیر ژاپن،** به همتای چینی خود گفت بدون ثبات در دریای چین شرقی هیچ پیشرفت واقعی‌ای در روابط دوجانبه صورت نخواهد گرفت.

ترور کم‌دین عراقی

● **منابع عراقی** اعلام کردند: افراد مسلح قصد داشتند اوس فاضل، کم‌دین مشهور عراقی را ترور کنند. آنها به سمت خودروی وی تیراندازی کرده بودند؛ اما گلوله به شیشه خودرو برخورد کرد.

امیدواری مورالس به بازگشت

● **اوو مورالس، رئیس‌جمهوری** برکنارشده بولیوی که پس از انتخابات جنجالی ماه اکتبر به آرزوتش رفت، تأکید کرد برنامه‌هایی برای بازگشت به کشورش در کریسمس آتی دارد. در همین حال، دادستان‌ها به توصیه دولت موقت جینین آنی‌یز، سناتور مخالف مورالس، حکم بازگشتی علیه مورالس به اتهام روابط جنسی غیرمشروع، تروریسم و تأمین مالی تروریست صادر کرده‌اند.

یک روز برای همه

اخت اولین آایگاه تخصصی ویژه معلولین کشور

بچه‌های آسمان

موسسه خیریه نگهداری و توانبخشی معلولین بی سرپرست

شماره تماس: ۰۲۱-۱۲۳۴۵۶۷۸
www.bachehayaseaman.org

***۷۳۳*۴*۶۹۰#**

یا از طریق گزینه نیکوکاری اپلیکیشن آپ